

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 8.

A Magyar Kurir 9-dik darabjához.

Magyar Ország.

Miskoltz Januarius 15-dikén. A nyelvünk előmenetelét szíven bordozó Hazafi méltán örvendhet, hogy annak egy hathatós mozdító eszközét, a Játékszint itten feléledni látja. Annak tagjai rendeltetések tzéljának megfelelni, úgy, a' mint azt a' közhaszon, a' Társasági illendő magaviselet, és a' Mesterség, titkainak kifejtődése kívánják, vetelkedve iparkodnak. Ezt az igyekezetet hazafi forró buzgósággal serkentő a' nagy lelkű Publikum az által különösen, hogy megelégedésének szembetűnő jeleit, majd minden mutatóvány alkalmatosságával adni, és azt számos megjelenséssel megtisztelni el nem mulatja. Ez a' példa tetemesen meg tzáfolja, ama halvélkedést, hogy a' szépmesterségek érzésére, és gyakorlására készek nem voluánk, tsak hogy a' serkentő eszközök nehibázzanak, s kénytelen vezérel arra a' gondolatra, hogy egy esztendő a' Játékszín előmenetelére nézve Epochat tsinálhat, ha a' hazafit pártfogás kezét fogna az igyekezettel!

Szent Ilona.

Az itt következő panaszló levél Nov. 5-dikén tudt ezen szigetről: —

„Mi, a' kik Bonapartéval, az embereknek lakhelyül - szolgáló világ' legrútabb és magánosabb szegelettskéjére számkivetettünk, elégséges okot találunk arra, hogy ótet átkozzuk. Mi itt betűszerént való értelemben szollván éhséget kénytelenítettünk szenvedni, vagy legfeljebb is tsak Irlandiai kemény sóshust kell ennünk, melyet katonai portzióknak módjára kapunk (napjára 1 fontot), s a' melly olyan kemény, hogy, mint a' mahoni fát, úgy meg lehetne fényteleníteni. Egy szóval nagy szükséget szen-

vedünk; ha halat magunk nem fognánk, nem tudom hova kellene lennünk. Neveltséges volt, mikor utánnunk 10 napmúlva a' Canton nevű hajó az 53 - dik Regimenthez tartozó tiszteknek feleségeikkel ide érkezvén, s ezen aszszonyságok éhesek lévén, miként tudakozódtak, hogy hol van a' piatz? s melly tsudálatosan tettett nékiék, mikor hallották, hogy itt nintsen piatz.

„Napoleon még most egy falusi házban vagy inkább kajbában lakik, minthogy az egész ház tsak egy szobából áll, a' melly néki, háló, ebédlő, látogatókat-fogadó, s minden nevű szobaül szolgál; még a' konyhája is ez. Longwoodban; a' várostól 4 óratávolságra készítenek házat számára, a' hol minden hozzá-tartozokkal együtt fog lakni; addig, míg ez elkészül, a' hozzá tartozó Generálisok, aszszonszemélyek s egyebek a' városban laknak; most tsak Makay nevű Kapitányunk lakik egygyütt Napoleonnal, hanem a' szobából sohova nem mehet a' nélkül, hogy két strázsamester ne kísérje, melyre nézve lehetetlen, hogy elszökbessék. — A' Napnak lementével a' kikötőhelyben találtató minden hajót megvizsgál minden estve az arra kirendeltetve lévő tiszt, hogy úgy oda legyen köttetve, hogy azon éjjel onnét ki ne evezhessen, s azután mindenkéről jelentést teszen a' Komendausnál. Ejszaka, nap' lementétől fogva felkölteig minden katonának készen kell állani fegyveresen

(A' többi következők.)

A' múlt 1815-ödik esztendőbeli Nemzeti-Gazda' etőljan röviden említett Alföldi Magyarvasboronának leírása.

Minthogy a' Nemzeti-Gazda ebben a' fojó esztendőben még, bizonyos okok mi-

att, mellyeket rövid időn tudtára adhatunk a' Ns. Publicumnak, el nem indulhattott, azonban az említett Vasborona az alföldi szívos földhöz, tapasztalás szerént, olly' hasznos, hogy tsak egy tavaszi szántáson is, annak esmérete nélkül által-esni kár volna; tehát jónak találtuk azt itt a' M. Kurír' honnyi tizkelyei között leírni, úgymint: —

Az alföldi Magyar-Vasborona' hátúlsó szélessége, a' szélső vagy szeglet-fogaktól mérve, egy öl, az eleje 2 talp; közepe' hossza vagy magassága 4 talp. Zápja, van 3, az az, az elején, hátúlján és derékban. Ezekben és az oldalfáiban, úgy vannak a' fogak egymáshoz 6 hüvejknyire elrendelve, hogy minden 2 hüvejk szélességre, basit egyegy fog; a' két hátúlsó szegleten kivévén, a' hol a' fogak sűrűsége alkalmatlan lenne. A' fogak' vastagsága $\frac{3}{8}$ rész hüvejknyi, 2 hüvejk - szélességű rúdvasból élesre verve, 6, 7, 8 hüvejk - hosszágú paraszt-kés formán; mellyeknek fél hüvejk vastagságú 's $\frac{4}{2}$ hosszágú nyakok, a' zápokba 's mejjék-fába belé vannak süttögetve, és feljül srófokkal oda-szoritya. A' 6 hüvejkes fogak az első zápban, a' 7 hüvejkesek a' középfőben, a' 8 hüvejkesek pedig a' hátúlsóban vannak; valamint a' két mejjék-fában is, a' rövidebb fogak elől, a' leghosszabbak hátúl, 's ezek között a' többi, az elsőttől az utolsóig menedékesen hátrafelé nőddögélnek, vagy előfelé fogydogálnak.

Az oldalfákkal nem éppen párhuzomosan (parallele), hanem mintegy sugárossan, nyúlik a' zápokon keresztül, előlről hátra-

felé, két rúdvas, mellyeknek a' végek a' hátúlsó zápból kiérvén, erre rá vannak srófolva, az eleje pedig, vagy is, a' marha felőlvaló vége, karikába van hajtva. Ezekbe húzzák a' lántzot, mellyen a' marha von. Hanem, ezen karikákba ragasztóvasat tsináltatni, még jobb; mely tsikótó hasznót tévén, a' felragasztást könnyíti.

Ha ez a' borona, nem olly' tökéletes is, mint lett volna, ha a' Pall. Mezei-Gazda' olvasása után készült volna; tsakugyan megbetsülhetetlen hasznu nállunk (M. Túrról írják) olyankor, mikor a' szántás hasábos, mint volt kivált' tavaj, a' mikor a' tövis-borona, kétszeri boronálás után sem takarta el a' magnak felét, bár 8 's 10 ökör után volt is az megterhelve. Sokkal könnyebben és méjjebben hatván be a' földbe, mint masféle vasborona is, annyi földet hasgatott és aprított ez össze, 4 ló után is, hogy alig maradt ki utánna valami mag, a' mit osztán a' tövis tökéletesen el takart. — A' göröngyös (rögös, bantos) szántás' összetörésére sem alkalmatlanabb ez a' borona, mint a' szeges vasborona, mint kiki képzelheti. A' hasznát nem tsak én látom, hanem láttja más is; mely oka annak, hogy ez a' borona már itt nállunk módiba ment. — Hogy éppen ollyan legyen, a' mint azt leíráim, nem elmúlhatatlanúl szükséges. A' mit benne újjnak gondolok [mert nem tudom, ha újjé?] ez, hogy a' fogak élesek, és hogy a' marha az említett rúdvasaknál fogva vonja. Ez, kevés költséggel tartóssá, amaz hasznosabbá és könnyebbé teszi azt. — Másszor többet, ezzel a' vigasztaló vélekedéssel, hogy az idén termékeny nyárunk lessz.

Jan. 27-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 372 forintot Vállottatán.
Egy Csász. aranyért 17 forintot 13 krt.